

Dosar nr. 3-2112/2021
2-21113816-12-3-29072021-1

H O T Ă R Î R E
În numele legii

19 mai 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Președinte ședinței,
Judecătorul
grefier

Cazacu Grigorii
Hlîstova Mariana

judecînd în ședință publică cauza civilă intentată de către ***** împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, terț Consiliul Superior al Procurorilor, privind anularea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional.

În motivarea cererii notează faptul că, la data de 15 iunie 2021 a făcut cunoștință cu ordinul Procurorului General nr.***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional. Susține că potrivit pct.1 al ordinului nominalizat, s-a constatat încetarea de drept a mandatului constituțional de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, a domnului ***** de la 27 aprilie 2021.

Consideră reclamantul că actul administrativ individual precitat este ilegal și pasibil de a fi anulat din următoarele considerente.

Menționează reclamantul că conform art.25 alin.(4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, mandatul de procuror-șef al procuraturii este de 5 ani.

Prin ordinul Procurorului General nr.***** din 11.01.2020 „Cu privire la suspendarea din funcție”, reclamantul a fost suspendat din funcția de procuror.

Afirmă că Consiliul Superior al Procurorilor, prin Hotărîrea nr. *****, a eliberat acordul în vederea suspendării din funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție a domnului *****.

Indică că potrivit art.200 alin.(1) din Codul de procedură penală, suspendarea provizorie din funcție constă în interzicerea provizorie motivată învinutului, inculpatului de a exercita atribuțiile de serviciu sau de a realiza activități cu care acesta se ocupă sau le efectuează în interesul serviciului public.

Art.48 alin.(4) din Codul administrativ prevede că suspendarea procedurii administrative atrage suspendarea curgerii tuturor termenelor de procedură.

În asemenea circumstanțe, suspendarea provizorie din funcție presupune suspendarea curgerii termenului mandatului de procuror-șef.

Invocă că, ordinul contestat contravine art.33 alin.(1) lit.b) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, care stipulează că independența procurorului este asigurată prin procedurile de numire, de suspendare și de eliberare din funcție. Or, potrivit art.55 alin.(1) și (4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, procurorul în privința căruia este pornită o urmărire penală poate fi suspendat din funcție de către Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor. În situații ce nu suferă amânare, Procurorul General îl poate suspenda pe procuror fără acordul Consiliului Superior al Procurorilor, până la următoarea ședință a Consiliului Superior al Procurorilor.

Afirmă că în cazul menționat supra, dacă nu a fost probată vinovăția procurorului sau dacă a fost pronunțată o sentință de achitare, ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare, suspendarea din funcție încetează, iar procurorul este restabilit în toate drepturile anterioare.

Mai mult menționează că, ordinul Procurorului General nr.***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional, contravine principiul prezumției nevinovăției, deoarece constatarea încetării de drept a mandatului constituțional de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție în circumstanțele în care nu au fost clarificate aspectele pentru care a fost suspendat, denotă convingerea Procurorului General că va fi pronunțată o sentință de condamnare, care ar face imposibilă restabilirea reclamantului în toate drepturile anterioare.

Indică că un alt aspect ce duce la nulitatea ordinului contestat este faptul că la elaborarea acestuia nu a fost respectată procedura de contrasemnare de către șefii subdiviziunilor Procuraturii Generale, care urmau să confirme legalitatea acestuia.

Conform art.122 alin.(3) din Codul administrativ, sancțiunea lipsei contrasemnării este nulitatea actului.

Indică că, la data de 21.06.2021 s-a adresat către Procuratura Generală cu o cererea de suspendare a ordinului contestat. La aceeași dată a depus și o cerere prealabilă cu privire la anularea ordinului contestat. Prin răspunsul Procurorului General nr.***** din ***** pretențiile din cererile referitoare la suspendarea și anularea ordinului au fost respinse ca neîntemeiate.

Menționează că Procuratura Generală interpretează tendențios prevederile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură și a Codul administrativ, or în răspunsul său nu au putut argumenta cum e posibil constatarea expirării mandatului în circumstanțele în care curgerea lui a fost suspendată se cum poate fi numit într-o altă funcție un procuror care este suspendat din funcție.

Astfel, consideră reclamantul că, Procurorul General, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, nu a acționat cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul respectiv.

Potrivit art.137 alin.(1) din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Totodată în conformitate cu art.118 alin.(3) din Codul administrativ, motivare completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Remarcă că, ordinul contestat nu conține motivarea în fapt, adică oportunitatea emiterii actului administrativ și modul de exercitare a dreptului discreționar, condiționează ilegalitatea acestuia.

Solicită reclamantul ***** anularea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional.

În ședința de judecată, reclamantul ***** , reiterând circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată, reprezentantul pîrîtului Procuraturii Generale, Lealin Iuri a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul terțului Consiliului Superior al Procurorilor, Gainaru Iulian a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, prezentînd referință în care a indicat că prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.***** cu privire la demersul despre eliberarea acordului în vederea suspendării din funcția de procuror, Consiliul a exprimat acordul în vederea suspendării din funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție a domnului ***** *****.

Menționează că potrivit ordinului Procurorului General nr.***** din ***** , s-a dispus suspendarea domnului ***** ***** din funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, de la ***** , până la adoptarea unei hotărâri pe caz.

Afirmă că la ***** a fost emis ordinul Procurorului General nr.***** cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, a domnului ***** *****.

La 29.06.2021 ***** ***** s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, împotriva Procuraturii Generale solicitînd suspendarea și anularea ordinului Procurorului General nr.***** din ***** „Cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional”, ca fiind ilegal.

Invocă că, potrivit raționamentelor Curții europene a drepturilor omului, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, și anume, principiul autorității lucrului judecat. Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un ternei pentru reexaminare. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Raportat la argumentele reclamantului privind ilegalitatea ordinului Procurorului General nr.***** din ***** „Cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional”, menționează că, din perspectiva cadrului normativ, Consiliul Superior al Procurorilor reține că, potrivit art.55 alin.(1) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Procurorul în privința căruia este pornită o urmărire penală poate fi suspendat din funcție de către Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

Menționează că prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.***** cu privire la demersul despre eliberarea acordului în vederea suspendării din funcția de procuror, Consiliul a exprimat acordul în vederea suspendării din funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție a domnului *****.

Susține că efectele juridice ale Hotărârii menționate, care are statutul de act-condiție, au decăzut odată cu emiterea ordinului Procurorului General nr.***** din ***** cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, a domnului *****.

Indică că conform pct.2 al ordinului Procurorului General nr.***** din *****, s-a propus reclamantului, ca în termen de 5 zile lucrătoare de la momentul aducerii la cunoștință a prezentului ordin, să opteze pentru una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.

Susține că conform art.11 alin.(1) lit.f) al Legii nr.3/2016, Procurorul General are următoarele atribuții: emite, în scris, ordine și dispoziții, aprobă regulamente și recomandări metodologice.

Potrivit art.12 alin.(2) al Legii nr.3/2016, ordinele, dispozițiile și indicațiile privind organizarea și coordonarea activității Procuraturii, precum și instrucțiunile metodologice și de reglementare ale procurorilor menționați la alin.(1) sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

Din coroborarea textelor legale nominalizate rezultă cu certitudine competența Procurorului General de a acționa în vederea asigurării ordinii juridice privind realizarea raporturilor de muncă ale angajaților Procuraturii.

Accentuează că este incorectă interpretarea făcută de către reclamant că ordinul Procurorului General nr.***** din ***** „Cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional”, a fost emis contrar prevederilor pct.8.31 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.***** din 14.09.2016.

Indică că pct.8.31 prevede că, în perioada de 3 luni până la expirarea mandatului, însă nu mai târziu de 15 zile înainte de expirarea mandatului, procurorul-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale, procurorul-șef sau adjunctul procurorului-șef al procuraturii, își alege o funcție vacantă de procuror din lista funcțiilor vacante anunțate de către Consiliu, altele decât cele de conducere. Opțiunea cu privire la funcția aleasă se exprimă în scris.

Menționează că sintagma „își alege” arată un drept al procurorului și nu constituie obligația Consiliului Superior al Procurorilor de a-l informa pe procuror pentru participare la concurs.

Această prevedere are ca scop asigurarea securității juridice a raportului de muncă al procurorului, însă nu constituie un drept absolut.

Rezultând din spiritul și esența reglementărilor normative, sarcina ce urmează a fi realizată rezidă în efectuarea acțiunilor care, în mod real, să ofere posibilitatea persoanei de a-și continua activitatea în organele Procuraturii după încheierea mandatului de procuror-șef.

Notează că mandatul de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție dispus reclamantului în baza Ordinului Procurorului General nr.***** din 26.04.2016, a expirat în condiții generale, ceea ce a generat cadrul factologic relevant pentru ca raporturile juridice de muncă ale acestuia să fie supuse modificărilor ce operează în conformitate cu legea.

Astfel susține că, procedurile efectuate de Procurorul General pentru a asigura reclamantului posibilitatea de a-și alege o funcție vacantă potrivit legii, au avut caracter real și suficient și exprimă eforturi de esență pentru a asigura că aplicarea în practică a garanțiilor de ocupare a unei alte funcții este efectivă, în măsură să conducă la un rezultat concret.

În aceste condiții menționează că, ținând cont de conduita manifestată de reclamant, emiterea ordinului Procurorului General nr.***** din *****, se conformează prevederilor normative.

Invocă că, pe pagina web al Consiliului Superior al Procurorilor, directoriul Concursuri pentru funcția de procuror, se publică sistematic anunțuri cu privire la concursurile pentru funcția de procuror, lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef.

Astfel menționează că, pct.8.31 și 8.32 nu sunt incidente cazului dat, ori aceasta se referă nemijlocit la procedura concursului de promovare pentru care ***** nu a aplicat și nu s-a înscris în lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror, anunțate de Consiliul Superior al Procurorilor.

Raporturile juridice, care se formează urmare a încheierii mandatului de procuror-șef implică ca părți - Procurorul General și procurorul nemijlocit, nefiind incidență participarea Consiliului Superior al Procurorilor.

Pentru această situație, când numirea se face fără concurs, nu urmează a fi cooptată intervenirea Consiliului Superior al Procurorilor deoarece această numire este consecința, de jure, a încheierii unui mandat de conducător.

Menționează că legiuitorul a prevăzut expres conduita juridică pentru această situație și a definit clar și explicit modul de acțiune a părților acestui raport juridic nefiind antrenată competența Consiliului Superior al Procurorilor, iar logica juridică a modului de acțiune într-un asemenea caz rezultă direct din lege și se exclud orice alte intervenții bazate pe interpretări subiective, astfel că se deduce în mod clar că la adoptarea Ordinului nr.***** din ***** au fost respectate prevederile normative incidente.

Susține că aceeași optică normativă se regăsește și în pct. 12.20 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr. ***** din 14.09.2016, care prevede că procurorul, procurorul-șef și adjunctul Procurorului General sunt eliberați din funcție prin ordin al Procurorului General, fără intervenția Consiliului.

Prin urmare susține că, nu pot fi reținute aceste critici de ilegalitate a ordinului nr.***** din *****, având în vedere că revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi relatată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art.17, 38 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Astfel, solicită Consiliul Superior al Procurorilor, respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată

competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulumul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu **art. 2 alin. (2) din Codul administrativ**, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu **art. 3 din Codul administrativ**, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În corespundere cu **art. 6 din Codul administrativ**, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În conformitate cu **art. 10 alin. (1) din Codul administrativ**, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit **art. 11 din Codul administrativ**, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu **art. 22 din Codul administrativ**, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform **art. 30 din Codul administrativ**, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu **art. 165 din Codul administrativ**, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Dacă autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

Conform **art. 206 din Codul administrativ**, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

- a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);
- b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);
- c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);
- d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau
- e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar

putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu **art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Instanța atestă că, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-114/16 din 22 aprilie 2016 cu privire la desemnarea câștigătorului concursului pentru ocuparea funcției vacante de procuror șef al Procuraturii Anticorupție, câștigător al concursului a fost desemnat domnul *****. Iar, prin ordinul nr.***** din 27 aprilie 2016, ultimul a fost numit în funcția de procuror al Procuraturii Anticorupție pentru un mandat de 5 ani, fiind eliberat din funcția de procuror-șef al Secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.***** cu privire la demersul despre eliberarea acordului în vederea suspendării din funcția de procuror, Consiliul a exprimat acordul în vederea suspendării din funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție a domnului ***** (f.d. 16-19).

La data de ***** Procurorul General a emis ordinul nr.***** cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional, prin care s-a constatat încetarea de drept a mandatului constituțional de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, a domnului ***** de la 27 aprilie 2021. Totodată, domnului ***** i s-a propus ca în termen de 5 zile lucrătoare de la momentul aducerii la cunoștință a prezentului ordin, să opteze pentru una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef (f.d. 7).

Nefiind de acord cu ordinul nominalizat supra, la data de 21 iunie 2021 reclamantul s-a adresat către Procurorul General al Republicii Moldova cu o cerere prealabilă în vedere anulării ordinului nr.***** din ***** cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional (f.d. 10-11).

Prin răspunsul Procurorului General al Republicii Moldova nr.***** din 28 iunie 2021 cererea prealabilă a fost respinsă (f.d. 12-14).

Instanța reține că potrivit **art. 25 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016**, mandatul de procuror-șef al procuraturii, cel de adjunct al procurorului-șef al procuraturii, cel de procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale și cel de adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale este de 5 ani. Aflarea în aceeași funcție a acestora nu poate depăși 2 mandate consecutive. La încheierea mandatului, persoanei i se propune numirea, fără concurs, în una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.

Conform **art. 57 alin.(1) lit. c) și alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016**, raporturile de serviciu ale procurorului încetează de drept în circumstanțe

ce nu depind de voința părților în cazul: expirării termenului pentru care a fost numit în funcție, în cazul refuzului de a fi numit într-o altă funcție de procuror.

(2) Încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților se face prin ordin al Procurorului General, în termen de 5 zile lucrătoare de la intervenirea sau aducerea la cunoștința Procurorului General a cazului respectiv.

Instanța conchide asupra faptului că termenul de de 5 ani prevăzut în norma menționată supra este unul imperativ și nu prevede nici o derogare privind curgerea acestui termen, circumstanță care impune aplicarea directă a normei, în sensul stabilit de legiuitor.

Astfel, folosirea în lege a formulei semantice indicative „mandatul este de 5 ani” denotă rațiunea stabilirii unui termen calendaristic cert, urmând a se aplica în modul corespunzător.

Prin urmare, întrucât în textul de lege a fost introdus acest termen, nefiind reglementate derogări, rezultă că aplicarea în practică, nu poate depăși aceste limite temporale, iar interpretarea precum că suspendarea curgerii acestui termen este neîntemeiată, nefiind în acord cu prevederile normative enunțate.

În rezultat, instanța conchide că justificat a fost emis ordinul Procurorului General nr.***** din 12.08.2021 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu”, în care la pct.2 s-a consemnat că în legătură cu neexprimarea unei opțiuni asupra unei alte funcții de procuror pe care să o ocupe după încetarea mandatului de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, au fost încetate raporturile de serviciu cu procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, domnul ***** **, fiind respectat regimul juridic al procedurilor administrative desfășurate aferent situației ce îl viza pe reclamant astfel încât situația dedusă pentru soluționare a fost tratată cu diligență normativă corespunzătoare.

Astfel, coroborând prevederile art. 25 alin.(4), art. 57 alin.(1) lit. c), art. 57 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, se reține că emiterea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional, s-a conformat conduitei normative prescrise, fiind în acord cu cerințele relevante situațiilor nominalizate.

Pe cale de consecință, procedura parcursă este legală, corespunde prevederilor normative, iar argumentele reclamantului cu privire la ilegalitatea ordinului Procurorului General nr.***** din *****, pe motiv că Procuratura Generală nu putea să constate refuzul acestuia de a fi numit în altă funcție de procuror, sunt neîntemeiate, or art.8 alin.(3) lit. a) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, statuează că Procuratura Generală are următoarele atribuții: conduce, controlează, organizează și coordonează activitatea procuraturilor specializate și a celor teritoriale.

Conform *art. 11 alin. (1) lit. f) din Legea indicată supra*, Procurorul General are următoarele atribuții: emite, în scris, ordine și dispoziții, aprobă regulamente și recomandări metodologice

Totodată, *potrivit art.12 alin. (2) al Legii menționate*, ordinele, dispozițiile și indicațiile privind organizarea și coordonarea activității Procuraturii, precum și instrucțiunile metodologice și de reglementare ale procurorilor menționați la alin.(1) sînt obligatorii pentru procurorii din subordine.

Din coroborarea textelor legale nominalizate rezultă cu certitudine competența Procurorului General de a acționa în vederea asigurării ordinii juridice privind realizarea raporturilor de muncă ale angajaților Procuraturii.

Totodată instanța consideră eronată interpretarea făcută de către reclamant precum că ordinul Procurorului General nr.***** din ***** „Cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional”, a fost emis contrar prevederilor pct.8.31 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.***** din 14.09.2016.

Astfel, pct.8.31 prevede că, în perioada de 3 luni până la expirarea mandatului, însă nu mai târziu de 15 zile înainte de expirarea mandatului, procurorul-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale, procurorul-șef sau adjunctul procurorului-șef al procuraturii, își alege o funcție vacantă de procuror din lista funcțiilor vacante anunțate de către Consiliu, altele decât cele de conducere. Opțiunea cu privire la funcția aleasă se exprimă în scris.

Prin urmare se deduce că sintagma „își alege” exprimă un drept al procurorului și nu constituie obligația Consiliului Superior al Procurorilor de a-l informa pe procuror pentru participare la concurs.

Această prevedere are ca scop asigurarea securității juridice a raportului de muncă al procurorului, însă nu constituie un drept absolut.

Instanța reține că Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, fiind o lege organică, specială, spre deosebire de prevederile art. 48 alin.(4) din Codul administrativ, nu prevede posibilitatea suspendării curgerii termenului de mandat al unui procuror-șef, prin urmare este nejustificat argumentul reclamantului precum că termenul de 5 ani, pentru care a fost numit în funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, se suspendă de drept concomitent cu suspendarea sa din funcție în legătură cu pornirea urmăririi penale, or la împlinirea calendaristică a termenului de 5 ani, sunt incidente prevederile ce țin de modul de acțiune prevăzut de lege pentru reglementarea raporturilor de muncă după încheierea mandatului de procuror-șef.

În această perspectivă, se notează că obținerea unui mandat de procuror-șef nu echivalează cu un drept absolut și reprezintă o vocație profesională importantă, însă nu poate fi interpretat în sensul unei imunități sau unei garanții nelimitate, fiind susceptibil restrângerilor prevăzute de lege.

Având în vedere că nici Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, nici alte acte normative nu au stabilit reglementări care să confirme că mandatul de procuror-șef se suspendă concomitent cu suspendarea din funcție a titularului, rezultă că acesta expiră calendaristic în condiții generale.

Astfel, mandatul de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție dispus reclamantului în baza Ordinului Procurorului General nr.***** din 26.04.2016, a expirat în condiții generale, ceea ce a generat cadrul factologic relevant pentru ca raporturile juridice de muncă ale acestuia să fie supuse modificărilor ce operează în conformitate cu legea.

Prin urmare, cum rezultă din capitolul 8 cu privire la examinarea chestiunilor cu privire la carieră și selecție, pct.8.1 alin.(2), registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante este ținut de Aparatul Consiliului și include lista procurorilor care solicită promovarea cu secțiuni separate referitoare la procurori care solicită numirea în funcția de procuror în procuratura specializată și procurori care solicită numirea în funcția de procuror în Procuratura Generală.

Totodată, pe pagina web al Consiliului Superior al Procurorilor, directoriul Concursuri pentru funcția de procuror, se publică sistematic anunțuri cu privire la concursurile pentru funcția de procuror, lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef.

Astfel, pct.8.31 și 8.32 nu sunt incidente cazului dat, ori aceasta se referă nemijlocit la procedura concursului de promovare pentru care reclamantul ***** nu a aplicat și nu s-a înscris în lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror, anunțate de Consiliul Superior al Procurorilor.

Raporturile juridice, care se formează urmare a încheierii mandatului de procuror-șef implică ca părți Procurorul General și procurorul nemijlocit, nefiind incidentă participarea Consiliului Superior al Procurorilor.

Pentru această situație, când numirea se face fără concurs, nu urmează a fi cooptată intervenirea Consiliului Superior al Procurorilor deoarece această numire este consecința, de jure, a încheierii unui mandat de conducător.

Legiuitorul a prevăzut expres conduita juridică pentru această situație și a definit clar și explicit modul de acțiune a părților acestui raport juridic nefiind antrenată competența Consiliului Superior al Procurorilor.

Logica juridică a modului de acțiune într-un asemenea caz rezultă direct din lege și se exclude orice alte intervenții bazate pe interpretări subiective, astfel că se deduce în mod clar că la adoptarea Ordinului nr.***** din ***** au fost respectate prevederile normative incidente.

Aceeași optică normativă se regăsește și în pct. 12.20 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr. ***** din 14.09.2016, care prevede că procurorul, procurorul-șef și adjunctul Procurorului General sunt eliberați din funcție prin ordin al Procurorului General, fără intervenția Consiliului.

Iar, omisiunea reclamantului de a întreprinde acțiuni ferme și necesare realizării unui drept legal determină lipsa responsabilității statului sau nemijlocit a autorității publice.

Totodată, nu pot fi reținute aceste critici de ilegalitate a ordinului nr.***** din ***** , având în vedere că revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi relatată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art.17, 38 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Ham vs. Germania din 11 septembrie 2007).

Interpretând articolul 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că „dreptul la un tribunal” (accesul liber la justiție) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp și în spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (cauzele Golder contra Regatului Unit al Marii Britanii din 21 februarie 1975, ***** , Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai 1985, §51). Condiția impusă constant de jurisprudența Curții în aplicarea articolului 6§1 din Convenție cere ca limitările operate de către statele contractante să nu

restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal” în măsura în care dreptul în discuție să fie afectat în chiar substanța sa.

Totodată cu referire la Concluzia Avocatului Poporului nr. 07-1/37 din 20.10.2021, instanța reține că, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită.

Potrivit *art. 224 alin.(1) lit. f) din Codul administrativ*, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Totodată, instanța judecătorească a stabilit respectarea de către autoritatea publică pîrîtă a prevederilor legale sub aspectul inițierii procedurii administrative, motivării actelor administrative contestate prin prisma prevederilor art. 118 din Codul administrativ, precum și a dreptului discreționar consfințit în art. 225 alin. (2) Cod Administrativ.

În lumina celor menționate, instanța consideră că dezideratele reliefate supra au fost respectate, iar argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional. Or, de către autoritatea pîrîtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ contestat care a fost emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței.

Prin urmare instanța reține că Procuratura Generală a Republicii Moldova și-a exercitat dreptul discreționar conform prevederilor art. 225 alin. (1) și (2) Cod Administrativ în limitele legale și conform scopului acordat prin lege, astfel instanța va dispune a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, terț Consiliul Superior al Procurorilor, privind anularea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, terț Consiliul Superior al Procurorilor, privind anularea ordinului Procurorului General nr. ***** din 27 aprilie 2021 cu privire la încetarea de drept a mandatului constituțional, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Cazacu Grigorii